

LEVENDE DINGEN

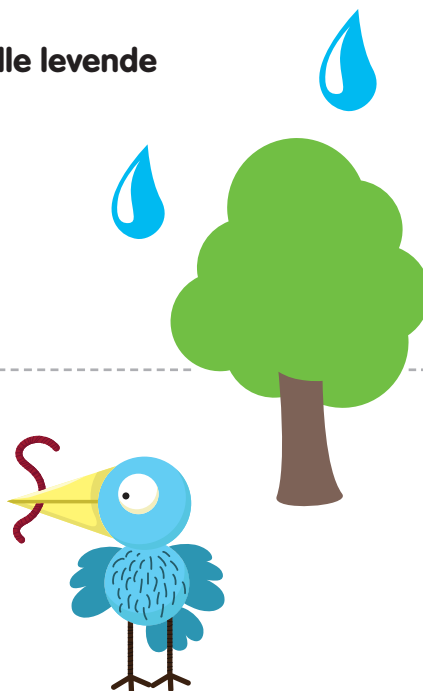
Planten leven. Dieren leven. Het zijn levende dingen. Planten hebben water en licht nodig. Dieren kunnen niet zonder eten en water. Dankzij die dingen leven ze en kunnen ze groeien. Niet-levende dingen hebben geen water, licht of eten nodig.

1. Wat hebben planten nodig om te kunnen groeien?

- Licht en eten
- Eten en water
- Licht en water
- Water en dieren

2. Wat hebben alle levende dingen nodig?

- Water
- Eten
- Slaap
- Licht

LEVEND OF NIET-LEVEND?

	LEVEND	NIET-LEVEND
Het groeit	✓	✗
Het heeft eten nodig	✓	✗
Het heeft water nodig	✓	✗

Bekijk de tabel. Omcirkel de juiste antwoorden op de vragen:

a. Groeien alle levende dingen?	JA	NEEN
b. Hebben niet-levende dingen water nodig?	JA	NEEN
c. Hebben levende dingen eten nodig?	JA	NEEN

WATER NODIG?

Sam heeft een plantje. Het staat voor haar raam, daar is veel licht. Ze vraagt haar broer om de plant water te geven terwijl zij gaat logeren. Als ze terugkomt, ziet de plant er sip uit. De blaadjes hangen slap. Sam denkt dat haar broer de plant geen water gegeven heeft.

Waarom denkt Sam dat de plant geen water kreeg?

- De blaadjes hangen slap.
- De plant staat niet meer voor het raam.
- De blaadjes zijn fris en groen.
- De plant ziet er goed uit.

WAT EET DE KAT?

Sam heeft een nieuwe kat. Ze heeft er geen idee van welk eten de kat graag lust. Ze haalt drie verschillende blikjes eten in huis: kip, vis en rijst.

Hoe kan Sam onderzoeken wat de kat het liefst eet?

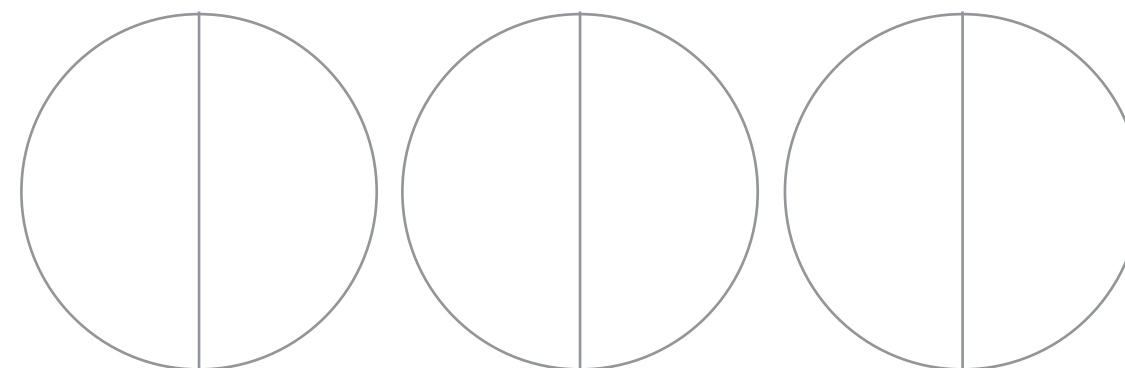
- Ze doet de drie blikjes in drie verschillende etensbakjes.
- Ze laat de kat van een blikje proeven.
- Ze laat de kat van twee blikjes proeven.
- Ze doet de drie blikjes in één etensbakje.

NJAM!

Sam doet het eten in drie verschillende etensbakjes. De kat eet niet van de rijst. Ze eet de helft van de maaltijd met kip. En het bakje met vis eet ze helemaal leeg.

De kat heeft lekker gegeten. Kleur hoeveel eten er in het bakje achterblijft.

Welk eten vindt de kat het lekkerst? Hoe weet je dat?

.....

.....

.....

LEVENDE DELEN

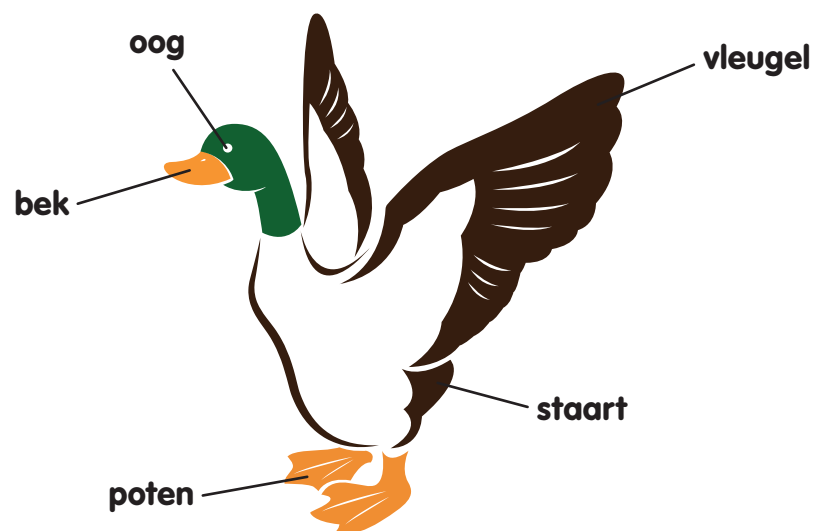
Alle levende dingen hebben verschillende delen. Zowel planten als dieren. Ieder deel heeft een eigen functie. Sommige delen dienen om te groeien, andere om te bewegen, te eten of zich te beschermen. De onderdelen zijn aangepast aan wat het dier of de plant nodig heeft.

Wat heeft er verschillende delen?

- enkel dieren
- enkel planten
- planten en dieren
- geen van beide

DE DELEN VAN EEN DIER

Bekijk de delen van de eend op de tekening. Omcirkel de juiste antwoorden.

1. Welk deel gebruikt de eend om te vliegen?

- vleugels
- ogen
- bek
- poten

2. Welk deel gebruikt de eend om te wandelen?

- bek
- poten
- vleugels
- staart

STERKE DELEN

Sommige dieren hebben een schild. Zoals een schildpad. Het schild beschermt het dier. Je kunt het vergelijken met een fietshelm, die beschermt jou.

Omcirkel wat juist is. Een fietshelm is:

HARD ZACHT

SCHERPE DELEN

Sommige planten hebben scherpe delen. Ook sommige dieren hebben scherpe delen. Die delen beschermen de plant of het dier.

Je ziet een mooie roos en wil ze graag plukken.
De roos heeft veel doorns.
Kun je de roos makkelijk plukken?

BIJZONDERE DELEN

Vogels die veel zwemmen hebben een bijzonder deel aan hun poten: zwemvliezen.

Wie heeft er zwemvliezen? Zet een kruisje in het juiste vak in deze tabel.

LICHAAMSDELEN

Je hebt een lichaam. En ook dat lichaam bestaat uit verschillende delen. Grote delen, zoals je benen of je rug. En kleine delen, zoals je neus, je ogen en je mond.

1. Welk van deze lichaamsdelen is het kleinst?

- a. ogen
- b. rug
- c. hand
- d. been

2. Welk van deze lichaamsdelen is het grootst?

- a. neus
- b. ogen
- c. armen
- d. mond

SLIMME LICHAAMSDELEN

Lichaamsdeel					
Gebruik je om te	kijken	horen	proeven	voelen	ruiken

1. Met welk lichaamsdeel proef je hoe zuur een citroen is?

- a. je neus
- b. je mond
- c. je oren
- d. je ogen

2. Om televisie te kijken gebruik je ...?

- a. je mond
- b. je handen
- c. je neus
- d. je ogen

LEKKER!

Ana komt thuis van school. Ze zet haar rugzak neer en wandelt naar de keuken. Het ruikt er heerlijk. De geur is zoet. Ana's mama heeft vast iets lekkers gebakken!

Hoe weet Ana dat haar mama iets lekkers gebakken heeft?

WARM!

Het is koud buiten. Papa maakt warme chocolademelk voor Marie en Mo. De melk dampt. Het kopje voelt warm. Marie en Mo weten dat de chocolademelk nog te warm is om te drinken.

Mo en Marie willen hun mond niet verbranden aan de warme melk. Wat moeten ze doen?

- a. De melk heel snel opdrinken.
- b. De melk laten afkoelen.

Hoe kunnen Mo en Marie de melk sneller laten afkoelen?

EN NU JIJ!

Kijk naar de tabel. Teken een persoon. Vergeet geen lichaamsdelen!

HOEVEEL?	
ogen	2
oren	2
neus	1
handen	2
mond	1
benen	2

DELEN VAN EEN PLANT

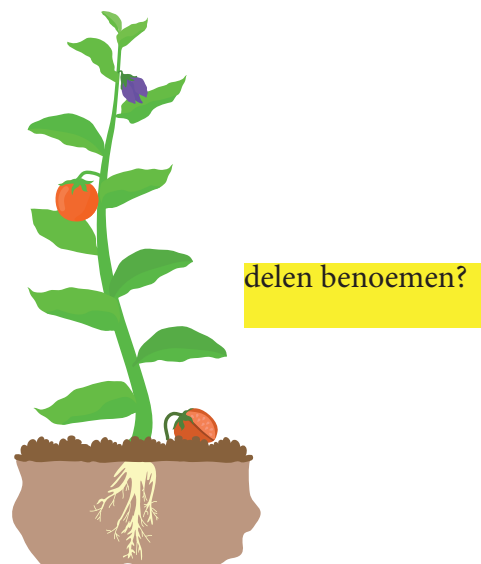
De delen van een plant helpen hem om te leven en te groeien. De blaadjes nemen zonlicht op. Dat zonlicht geeft de plant energie. En die energie gebruikt de plant om te groeien. De stengel zorgt ervoor dat de plant recht blijft staan. Met de wortels haalt de plant water uit de grond. En dat water is nodig om te (over)leven. Sommige planten hebben bloemen met zaadjes. Met de juiste hoeveelheid licht en water groeien uit die zaadjes nieuwe planten.

1. Welk deel van een plant haalt water uit de grond?

- de blaadjes
- de wortels
- de vruchten
- de knop

2. Kan een plant groeien zonder de juiste hoeveelheid zonlicht?

JA NEEN

WATER OM TE GROEIEN

Sam test hoeveel water een plant nodig heeft om te groeien.

	PLANT A	PLANT B
Hoeveelheid water	2 gieters	1 gieter
Groei in week 1	4 centimeter	2 centimeter
Groei in week 2	6 centimeter	1 centimeter

1. Welke plant is het hardst gegroeid?

- plant A
- plant B
- allebei
- geen van beide

2. Hoeveel water heeft de plant nodig om goed te groeien?

- 1 gieter per week
- 2 gieters per week

MIJN TUINTJE

Jack en Emma werken in de schooltuin. De plantjes zien er niet allemaal hetzelfde uit. Aan de ene kant van het tuintje zijn de plantjes mooi groen. Aan de andere kant hebben de planten bruine blaadjes.

Wat valt Jack en Emma op?

- de blaadjes van sommige planten zijn bruin
- de planten hebben bloemen gekregen
- alle planten zijn fris groen
- de planten zijn verdwenen

MIJN TUINTJE

De blaadjes van de planten zijn aan de ene kant van het tuintje mooi groen. Aan de andere kant worden de blaadjes bruin. Emma en Jack willen graag weten hoe dat komt.

Welke plantjes hebben alles wat ze nodig hebben om te kunnen leven en groeien?

- de planten met groene blaadjes
- de planten met bruine blaadjes

MIJN TUINTJE

Emma en Jack kijken hoeveel water en zonlicht de planten krijgen. Ze merken op dat alle planten evenveel zonlicht krijgen. De planten rechts krijgen veel water. De planten links krijgen maar een beetje water.

Zet jij in deze tabel wat ze zien? Omcirkel telkens het juiste antwoord.

	PLANTEN LINKS	PLANTEN RECHTS
Kleur van de blaadjes	bruin / groen	bruin / groen
Hoeveelheid zonlicht	veel / weinig	veel / weinig
Hoeveelheid water	veel / weinig	veel / weinig

Schrap wat niet past. De planten links hebben meer water / zonlicht nodig.

